

BÆREKRAFTSARBEIDET I ODIN FORVALTNING

2022

ÅRSRAPPORT

INNHold

04	Nøkkeltall og fondsranking	14	Aktiv forvaltning gjør en forskjell
06	Hilsen fra Administrerende direktør	16	Case Atlas Copco
08	Hilsen fra Investeringsdirektør	17	Case Embracer
10	ODIN-modellen	18	ODIN Bærekraft
12	Slik jobber ODIN med bærekraft	20	ODIN Sustainable Corporate Bond
		22	Fondsdata
		26	Viktige punkter i aktiv forvaltning
		28	ESG-lowverk
		32	Veldedige tiltak

ET GODT ØYE TIL KVALITETSSELSKAPER

ODIN er en aktiv fondsforvalter alltid på utkikk etter kvalitetsselskaper som kan bidra til bærekraftig omstilling, vise til lønnsom vekst og som er attraktive i sine markeder. Vi følger selskapene vi investerer i med argusøyne og som aktive eiere påvirker vi selskapene til å ta mer aktive valg.

Vi i ODIN mener at å investere i selskaper som er langt fremme på bærekraftige løsninger vil gi bedre avkastning til våre kunder. Derfor er bærekraft en viktig del av analysen for å forstå både risiko og muligheter for selskapene vi investerer i.

Det handler om å se der andre lukker øynene. Det handler om å bruke den makten vi har som eiere for å skape endring.

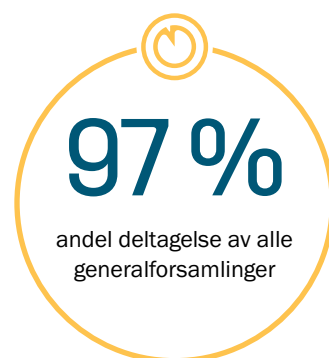
I denne rapporten kan du lese mer om hvordan vi gjør bedre investeringsbeslutninger ved å integrere hensynet til bærekraft.

ÅRET OPPSUMMERT

Aktivt eierskap er kjernen i aktiv og bærekraftig forvaltning. Målet er å kunne levere god avkastning og bidra til omstilling. Tre oppgaver er helt sentrale i vårt arbeid og vår rapportering:

- Analyse og valg av selskaper og verdipapirer som tilfredsstillende ESG-krav
- Overvåking og løpende dialog med styre og ledelse
- Deltagelse i fora der policy og overordnede beslutninger fattes

***Science Based Target Initiative** – Selskapene har forpliktet seg til å sette seg mål for å redusere sine utslipp i tråd med 1,5 - 2-graders målet.

Aksjefond

- B ODIN Aksje
- A ODIN Bærekraft
- B ODIN Eiendom
- B ODIN Emerging Markets
- B ODIN Europa
- B ODIN Global
- B ODIN Norden
- B ODIN Norge
- B ODIN Small Cap
- B ODIN Sverige
- B ODIN USA

Rentefond

- B ODIN Europeisk Obligasjon
- B ODIN Kreditt
- B ODIN Likviditet
- B ODIN Norsk Obligasjon
- B ODIN Rente
- A ODIN Sustainable Corporate Bond

A B C D E Fossilfri

Bærekraftscore

Arbeidet med merking av fondene er foretatt av en nøytral tredjepart: Position Green (tidligere The Governance Group).

Merkeordningen er utarbeidet på fondene som tilbys av SpareBank 1 og skal vise fondenes karakter for bærekraft, basert på poenggivning.

Et fond kan få til sammen fem poeng, på de tre kriteriene: negativ screening, positiv screening og aktivt eierskap.

Bærekraftscore A: Utmerket (5 av 5 poeng)

Fondet får toppscore på aktivt eierskap og på utelukkelse av sektorer. Fondet får også poeng for investering i samfunnsnyttige selskaper.

Bærekraftscore B: Veldig bra (4 av 5 poeng)

Fondet får toppscore på aktivt eierskap og på utelukkelse av sektorer, men mangler ett poeng på samfunnsnytte.

STRATEGISK BÆREKRAFT

Det er bred enighet om nødvendigheten av en bærekraftig omstilling. Dagens behov må imøtekommes uten at vi ødelegger mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. Dette betyr at vi må være i stand til å ta beslutninger med en konsekvenstenkning som går utover «her og nå».

De store klimautfordringene verden står overfor har på ny vært på toppen av dagsordenen i forbindelse med klimatoppmøtet i Egypt. Mange var skuffet over at man i slutterklæringen ikke forpliktet seg mer for å bevege verden vekk fra det FNs generalsekretær Antonio Guterres beskrev som en «motorvei til klimahelvete».

Vi er også blitt minnet på at det gjenstår mye arbeid når det gjelder sosiale rettigheter – blant annet gjennom et kontroversielt fotball-VM i Qatar. Også her er mange skuffet over at vi i 2022 ikke er kommet lengre.

Et dagsaktuelt tema

Likevel bidrar begge arrangementene til at temaet bærekraft settes øverst på dagsorden. I dag arrangeres

det knapt en konferanse i næringslivet eller øvrig samfunnsliv uten at bærekraft er et sentralt tema. Kanskje går utviklingen for sakte, men det er liten tvil om at mye skjer, og planene for hva som skal skje er enda større.

Mange har hevdet at næringslivet, og bank og finans, har vært en del av årsaken til de problemene verden står overfor. Nå begynner det å bli mer og mer klart at det ikke bare er slik. Næringslivet, og spesielt bank og finans, er en viktig del av løsningen.

EU har laget en egen handlingsplan for bærekraftig finans. Målet er å tilrettelegge for bærekraftige aktiviteter. Ved å skape et rammeverk for bærekraftig finans, kan man øke finansieringen av bærekraftige løsninger og håndtere finansiell risiko som skyldes eksempelvis klimaendringene.

Rammeverket kan også motvirke såkalt "grønnvasking" og gjøre det enklere å få tilgang til informasjon om hvilke økonomiske aktiviteter som er bærekraftige. Dette følges opp med nye regelverk for bank og finans med strenge rapporteringskrav. Effekten av at næringslivet tar tak på området må ikke undervurderes, samtidig som utålmodighet fra ulike pressgrupper er en styrke.

«For oss i ODIN er bærekraft en integrert del av vår strategi. Som kapitalforvalter innebærer det at vi inkluderer miljøhensyn, sosiale utfordringer og god eierstyring i alle investeringsbeslutninger.»

ODINs filosofi

Vi i ODIN mener at å investere i selskaper som er langt fremme på bærekraftige løsninger vil gi bedre avkastning til våre kunder. Derfor er bærekraft en viktig del av analysen for å forstå både risiko og muligheter for selskapene vi investerer i. Vi gjør rett og slett bedre investeringsbeslutninger ved å integrere hensynet til bærekraft. Dette gjør vi altså ikke fordi bærekraft er et begrep som er på alles lepper, en trend i tiden, eller som svar på initiativ fra ulike pressgrupper.

I ODIN er vi opptatt av å finne de gode selskapene som vi kan investere i over tid. Vi har et perspektiv på våre investeringer som går ut over «her og nå». Vi er også en forvalter som setter sammen porteføljer med et begrenset antall selskaper. Vi er derfor i stand til å gjøre gode bærekraftanalyser av alle selskaper som vi investerer i.

Selv om bærekraft er en viktig del av vår forvaltningsfilosofi i alle våre fond, har vi det siste året også lansert to fond som blir spydspisser i vårt bærekraftsarbeid, ODIN Bærekraft og ODIN Sustainable Corporate Bond. ODIN Bærekraft investerer i selskaper over hele verden som bidrar til en mer bærekraftig fremtid. Som vår investeringsfilosofi tilsier, leter vi etter kvalitets-selskaper som bidrar til nødvendige omstillinger i vårt

samfunn. På samme måte bidrar ODIN Sustainable Corporate Bond med finansiering av omstillingen. Fondet investerer kun i obligasjoner som oppfyller særskilte bærekraftskriterier.

Denne rapporten vil gir dere enda mer innsikt i hvordan vi i ODIN jobber med bærekraft.

God lesning.

Bjørn E. Kristiansen
Administrerende direktør

LANGSIKTIG EIERSKAP

I ODIN skal vi være langsiktige eiere i kvalitetsselskaper som bidrar til en bærekraftig omstilling. Dette er vårt løfte til våre andelseiere. Bærekraft og kvalitet er likestilte kriterier som vi tar på største alvor.

I år har vi fortsatt vårt arbeid med å innlemme bærekraft inn i våre analyser og investeringsbeslutninger.

Vi observerer at det stadig kommer nye krav til oss som kapitalforvaltere, og til selskapene vi investerer i.

I september kom Norges Bank Investment Management (NBIM) med sin klimamelding. NBIM vil be alle selskapene de investerer i om å utarbeide en plan for et mål om null-utslipp innen 2050.

I oktober la regjeringen frem en liste med krav til selskaper der staten er store eiere. Målsetningen med statens eierskap har nå blitt justert til; høyest mulig avkastning innenfor bærekraftige rammer. Næringsministeren var tydelig på at dersom ikke disse kravene innfris «må man gjøre seg noen tanker om hvem som styrer disse selskapene». I tillegg har Regjeringen også skjerpet Norges offisielle klimamål fra 50 prosent til 55 prosent reduksjon av klimautslipp innen 2030 sammenlignet med 1990-nivået.

Gjennom 2022 har det blitt alt tydeligere at man ikke kan drive noe form for virksomhet uten å ha et forhold til hvordan virksomheten påvirker klima. Vi må heller ikke glemme økende fokus på de andre bærekraftsmålene som går på forholdet til samfunnet og eierne i selskaper, selv om det er klimaspørsmålene som får mest oppmerksomhet for tiden.

For ODIN betyr dette og vi må stille krav til våre selskaper. Det gjør vi i hovedsak gjennom dialog med selskapene og deltagelse på generalforsamlinger. I tillegg må vi i enda større grad enn tidligere gjøre vurderinger av bærekraftsrisiko- og muligheter i våre analyser.

Vi innlemmer bærekraftsvurderinger i våre investeringsbeslutninger fordi dette er økonomisk fornuftig. I ODIN ønsker vi blant annet å investere i selskaper som skjønner driverne bak ambisjonene om null utslipp av klimagasser. Disse selskapene mener vi er bedre rustet i møte med det store skiftet vi står foran. Det handler om å tilpasse forretningsmodeller til overgangsrisikoen forbundet med den nødvendige omstillingen. Vi er overbevist om at de selskapene som lykkes med dette vil gi eierne sine langt høyere avkastning enn de som ikke lykkes.

Alexander Miller
Investeringdirektør

GODE VURDERINGER DRIVER HANDLING

Vi investerer i selskaper med dyktig ledelse, god drift og sterk konkurranseposisjon, når markedet tilbyr slike selskaper til en attraktiv pris.

God drift

Med god drift mener vi selskaper som over tid viser evne til å kombinere lønnsom vekst og sunn balanse.

Lønnsom vekst er viktig fordi konkurransedyktige virksomheter er avhengige av å beholde dyktige og motiverte medarbeidere. Bare selskaper som viser evne til lønnsom vekst kan gi dyktige medarbeidere motiverende utfordringer over tid. Lønnsom vekst er også viktig fordi det er verdiskapingen fra lønnsom vekst som danner grunnlaget for vår avkastning som langsiktig investor.

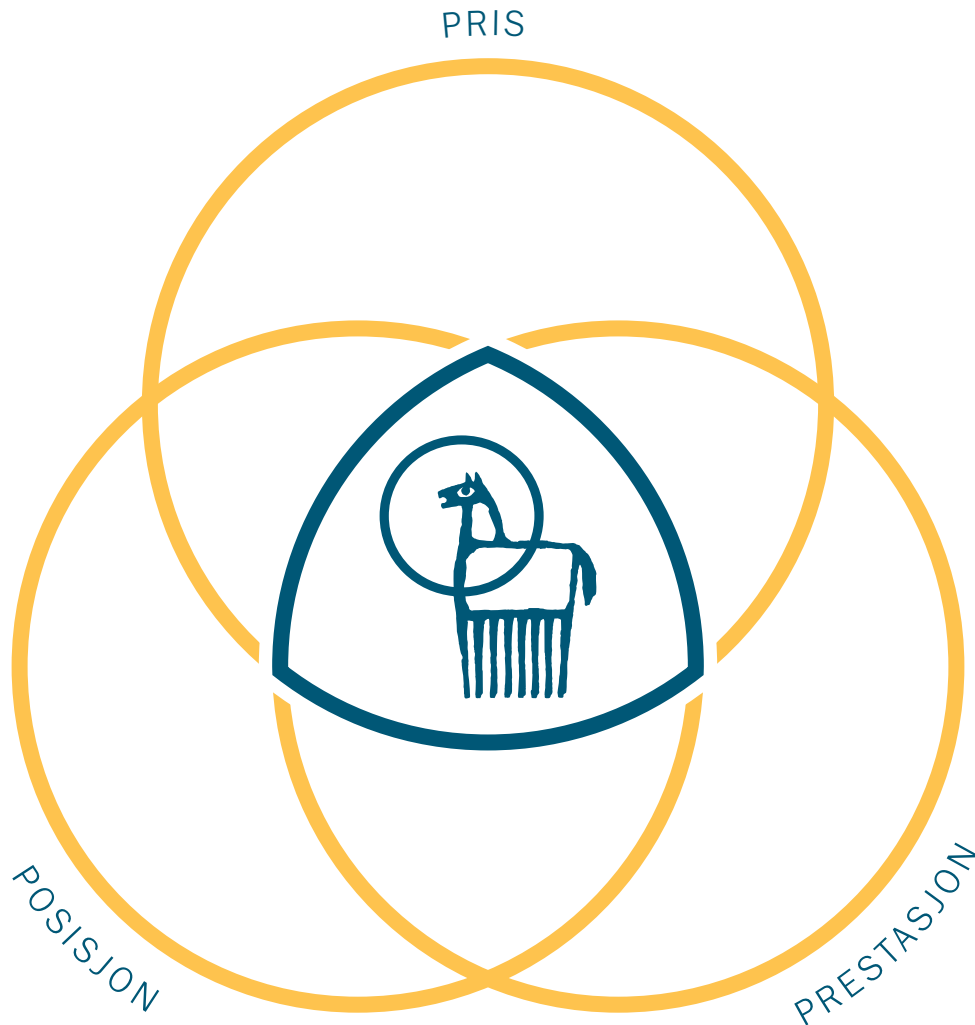
Sunn balanse er viktig fordi tilgang til finansiering

varierer over tid. I gode markeder er det rikelig tilgang på gunstig finansiering. Når markedene er svake er finansiering mindre tilgjengelig. Samtidig er det i svake markeder de beste mulighetene til lønnsom vekst oppstår. Derfor mener vi det er viktig at selskapene har handlefrihet også når markedene er svake. Slik handlefrihet har bare selskaper med sunne balanser.

Sterk konkurranseposisjon

Vi investerer i selskaper som skaper verdier over tid, og vi investerer med et langsiktig perspektiv. Sterke konkurranseposisjoner er avgjørende for å skape varige verdier. Derfor mener vi det er viktig at selskapene har en bærekraftig forretningsmodell og en ledelse med evne og vilje til å gjennomføre de tiltak som skaper langsiktig konkurransekraft.

Sterke merkevarer kan legge grunnlaget for en god konkurranseposisjon. Selskaper med sterke merkevarer

har god kundeinnsikt. De skaper bånd mellom merkevaren og kunden som er så sterke at prisen på produktet ikke lenger er viktigste beslutningsfaktor.

Sterke konkurranseposisjoner oppstår også i situasjoner hvor verdien av produktet for hver enkelt kunde blir større jo flere kunder som benytter produktet. Slike nettverkseffekter kan være selvforsterkende og skape store inngangsbarrierer for nye aktører.

Sterke konkurranseposisjoner kan også bygges på kostnadslederskap. Slike konkurranseposisjoner er vanligvis volumdrevet. Jo større volum som belastes de faste kostnadene, jo bedre.

Attraktiv pris

Med attraktiv pris mener vi at prisen vi betaler er gunstig i forhold til selskapenes resultatutvikling og utbytteevne. Attraktiv pris er viktig fordi prisen vi betaler avgjør om vi

får god avkastning på våre investeringer.

Vi har lært at god risikovurdering er nødvendig for å oppnå god avkastning. Derfor har vi en oppfatning av hvilken risiko vi skal ta og hvilken vi ikke tar. Som langsiktig investor bekymrer vi oss ikke for kapitalmarkedenes generelle kurssvingninger. Så lenge de selskaper vi investerer i skaper verdier over tid, ser vi slike svingninger som en mulighet til økt avkastning gjennom gode kjøp og salg. Den virkelige risiko er at selskapene vi investerer i utvikler seg dårlig og medfører varige verditap for våre kunder. Denne type investeringer ønsker vi å unngå. Derfor investerer vi i selskaper med dyktig ledelse, god drift og sterk konkurranseposisjon.

Gode investeringsbeslutninger er avhengig av god vurderingsevne. God vurderingsevne er bare mulig med relevant kunnskap og erfaring. Vi kjenner selskapene vi investerer i og vi vet hvorfor de er valgt. Dette er selskaper vi mener skaper verdier over tid.

ANSVARLIGE INVESTERINGER

I ODIN er vi aksjeplukkere, som betyr at vi er selektive i utvelgelsen av selskaper vi ønsker å investere i. Vi mener selskaper som forstår viktigheten av bærekraft vil ha et konkurransefortrinn i årene som kommer. Manglende vilje og/eller evne hos ledelsen til å ta hensyn til miljø og sosiale forhold, som arbeidstakerrettigheter, ser vi som et symptom på dårlig eierstyring.

Vi er derfor opptatt av å sikre at selskapene vi investerer i har god ledelse og eierstyring. Det vil nemlig bidra til ekstra god langsiktig avkastning for kundene våre på sikt. Vurderinger knyttet til bærekraft er som konsekvens et sentralt element i alle investeringsbeslutninger. Nettopp derfor sitter forvalterne våre tett på ledelsen i selskapene og stiller krav og spørsmål til selskapenes arbeid med bærekraft. Vi utøver i praksis et aktivt eierskap, og bruker vår stemme til å påvirke og sørge for å løfte bærekraftshensyn høyere opp på agendaen.

I 2012 signerte vi FNs prinsipper for ansvarlige investeringer. Prinsippene går ut på at vi forplikter oss til å gjennomføre og rapportere på hvordan vi inkluderer ansvarlighet og bærekraft i våre selskaps- og porteføljevurderinger. Denne forpliktelsen gjelder også for våre rentefond.

i Arbeidet vårt med bærekraft kan oppsummeres i tre hovedkategorier:

Integrasjon – som vil si at bærekraftshensyn integreres i ODINS investeringsbeslutninger.

Aktivt eierskap – som vil si at vi er aktive eiere i selskapene vi er investert i, gjennom dialog med ledelsen i selskaper og utøvelse av vår stemmerett på generalforsamlinger.

Utelukkelse og observasjon – som vil si at vi velger bort enkelte selskaper på bakgrunn av atferd og/eller hvilke produkter/tjenester selskapet tilbyr. Dersom atferd/produkter endres i selskaper vi eier, settes selskapene på observasjonsliste.

Integrasjon

Innebærer blant annet at vi gjør analyser av arbeidet med bærekraft i selskapene vi investerer i. Alle selskaper vi investerer i presenteres for forvaltningsavdelingen, som også inkluderer en grundig vurdering av bærekraft.

Det vil si at vi vurderer risiko og muligheter knyttet til bærekraft fremover, samt hvordan styret og ledelsen er rigget for å håndtere dette. Videre foretar vi jevnlig gjennomlysninger av porteføljene våre. For å kunne gjøre gode vurderinger, er tilgang til informasjon essensielt, og vi bruker informasjon fra flere kilder. Både offentlig tilgjengelig informasjon som årsrapporter og eksterne uavhengige rapporter, men også informasjon fra møter med representanter fra selskapsledelsen i aktuelle selskaper og fra analytikere.

Vi bruker også eksterne analysebyråer for objektive vurderinger av selskaper. For tiden benytter vi oss av analysebyrået Sustainalytics, som gir oss tilgang til deres omfattende selskapsdatabase og analytikere, samt analyse knyttet til produktinvolvement og hendelser.

Aktivt eierskap

Handler om å bruke vår stemme som aksjonærer, både gjennom å stemme på generalforsamlinger og gjennom aktiv og kontinuerlig dialog med selskapene vi investerer i. Vi deltar også i valgkomiteer i selskaper i Norden. Målet er å skape bevissthet og påvirke selskapene til å styrke sitt arbeid med bærekraft. På den måten kan selskapene bli enda bedre rustet til å takle de ulike problemstillingene de møter på, noe som også vil gagne aksjonærene.

Vi har som målsetning å stemme på alle generalforsamlinger i selskapene vi er investert i. For å gjennomføre dette på best mulig måte bruker vi tjenester fra ISS Proxy Voting Service, der vi mottar forslag til stemmegivning basert på hensyn til bærekraft. I dialog med selskapene vi er investert i, er dette typisk knyttet til spesifikke hendelser, rapportering eller tematikk som vi setter fokus på. Dersom det skjer noe i selskapene vi er investert i, vil vi umiddelbart gå i dialog. Dersom vi ikke ser evne eller vilje til endring, vil vi selge våre aksjer i selskapet.

Som følge av våre konsentrerte porteføljer, er vi i mange tilfeller betydelige eiere i selskapene vi er investerte i.

Vår stemme blir hørt, og vi sørger for å bruke den. I de selskapene vi er mindre eiere av, er vi ofte tjent med å samarbeide med andre investorer.

Utelukkelse og observasjon

Er virkemidler vi bruker dersom det dukker opp noe i selskapene våre som kan være i strid med våre retningslinjer.

Som aktiv forvalter er vår fremgangsmåte for å sette sammen porteføljene selskapsorientert. Derfor har vi ikke et like stort behov for eksklusjonslister over selskaper vi ikke ønsker inn i porteføljene. I klartekst betyr det at alle selskapene vi er investert i er grundig analysert og valgt inn etter en lengre prosess.

En rekke selskaper vil bli utelukket som følge av en helhetlig vurdering av selskapets risikoprofil og fremtidsutsikter. Her spiller kriterier for bærekraft en avgjørende rolle. Samtidig unngår vi visse sektorer og enkelt-selskaper ut ifra produktene de tilbyr og/eller selskapets atferd.

Vi gjør vurderingene på basis av egne kriterier og Statens Pensjonsfond Utland (SPU) sine kriterier. Vi følger også eksklusjonslisten til SPU, og selskapene som utelukkes av SPU fjernes fra vårt investeringsunivers.

Vi utelukker selskaper som har mer enn:

- **0 prosent av omsetningen knyttet til kontroversielle våpen (våpen som i sin normale anvendelse bryter med menneskerettighetene)**
- **5 prosent av omsetningen knyttet til produksjon av tobakk**
- **5 prosent av omsetningen knyttet til pornografi**
- **5 prosent av omsetningen knyttet til utvinning av termisk kull eller som baserer vesentlige deler av sin virksomhet på termisk kull**
- **5 prosent av omsetningen knyttet til oljesand**

Et selskap vil også bli utelukket eller plassert på observasjonsliste ved mistanke om alvorlige og systematiske brudd på allment aksepterte normer. Vi forventer at selskapene vi investerer i opptrer i tråd med prinsippene i FN Global Compact. Disse prinsippene handler om menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og anti-korrupsjon. Vi har i tillegg utarbeidet dokumenter som beskriver våre egne forventninger til selskapene vi investerer i.

ÅRVÅKENHET OG OPPFØLGING

ODIN Forvaltning er en aktiv, ansvarsfull og langsiktig forvalter. På oppdrag for våre kunder, jobber vi hardt hver eneste dag for å skape verdier for fremtiden.

Bærekraft handler om hvordan selskaper tar hensyn til miljø og sosiale forhold i driften, så vel som hvordan de styres, organiseres og administreres. Bærekraft er derfor en naturlig og viktig del av arbeidet med å finne de beste investeringene til samtlige av ODINs fond.

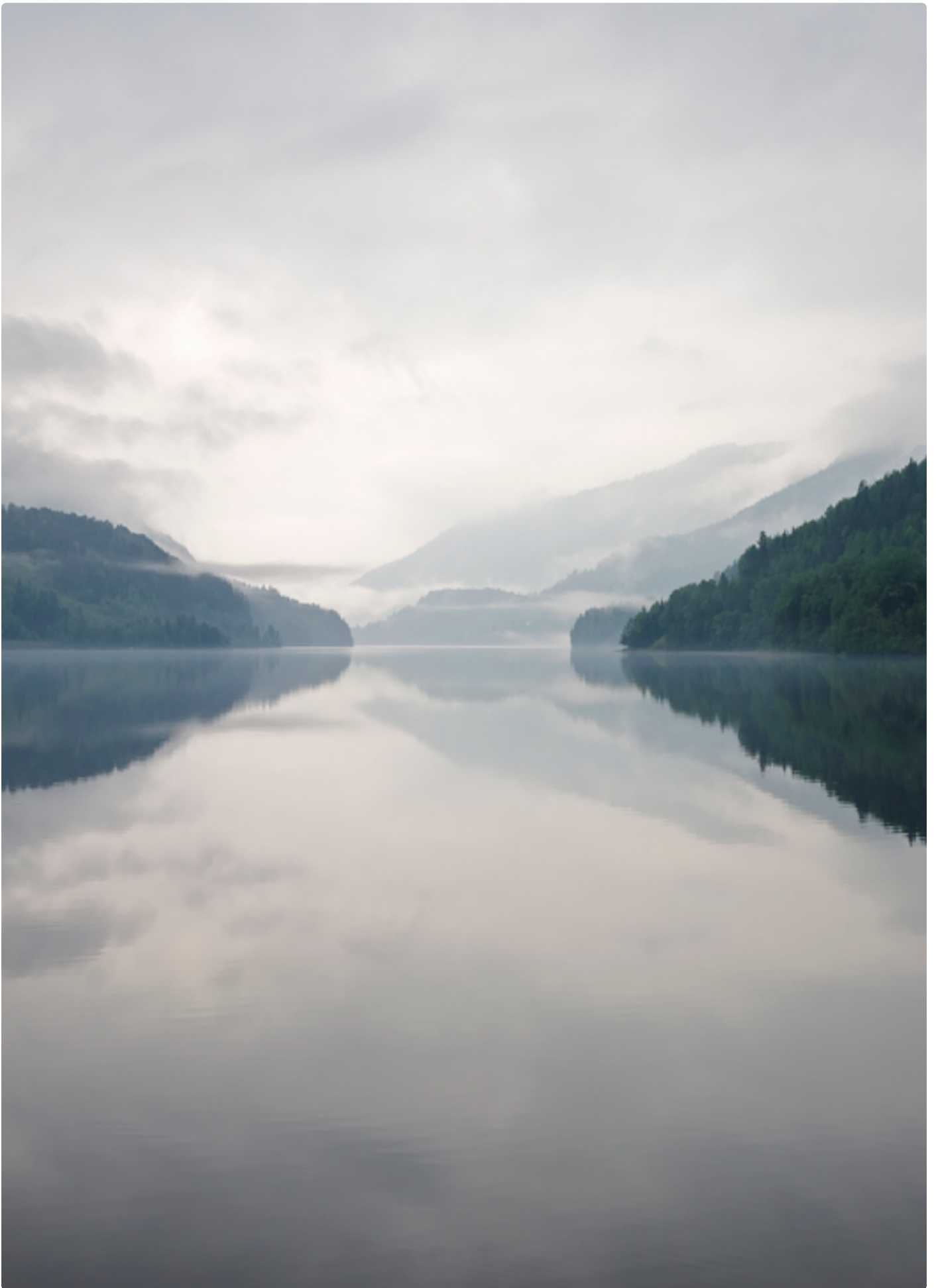
Vi hensyntar negative effekter et selskap kan ha gjennom våre selskapsanalyser. Det handler om hva selskapene gjør og hvordan de gjør det. Analysene fører til at vi ekskluderer enkelte selskaper og sektorer.

Vi benytter aktivt eierskap for å påvirke selskaper til forbedring. Vi gjennomlyser også porteføljene jevnlig for å avdekke eventuelle brudd på våre forventninger og krav. Ved brudd vil vi som aktive eiere forsøke å påvirke selskapet til å gjøre forbedringer, slik som vist i casene om Atlas Copco og Embracer på de påfølgende sidene.

Forvalterteamet i ODIN Sverige som har håndtert sakene til Atlas Copco og Embracer

F.v. Peter Nygren, Philip Mesch, Jonathan Schönback, Carolina Ahnemark og Hans Christian Bratterud

CASE

ATLAS COPCO

Hva har skjedd?

I mars 2022 kom det frem at Atlas Copco, som vi har eierandeler i, er ett av fire svenske industrikonsern hvorfra utstyr har blitt solgt og levert til organisasjoner i det russiske atomvåpenprogrammet. Det gjelder standardprodukter som brukes i alle former for industri og som ikke er spesiallagde. Atlas Copco bekreftet informasjonen og startet en undersøkelse der de fant over 50 transaksjoner som er i strid med selskapets interne regler. Deres russiske selskaper har brutt de interne reglene, og kontrollene hos Atlas har sviktet, ettersom de før salget må forsikre seg om at leveransen kun er til sivile formål i de tilfeller hvor kunden har virksomhet i både sivil og militær industri. Det kom frem at svensk teknologi har blitt brukt i mange år av statlige russiske produsenter av atomvåpen.

Hvordan fulgte vi opp dette?

Samme dag som nyheten kom, kontaktet vi Atlas Copco og stilte ledelsen flere spørsmål om produktene deres, de interne reglene, tiltak og konsekvenser, samt hvilke krav de stiller til kundene sine. Vi spurte også hvordan de vurderer risikoen for at omfanget i Russland skulle være betydelig større enn 50 transaksjoner, andre land der man kan ha tilsvarende risiko, hvilke sanksjoner de vil kunne møtes med fra myndighetene og hvordan de har tenkt å kommunisere dette i fremtiden. Den ansvarlige for investor relations svarte på alle spørsmål, og det var en utilsiktet feil med små mengder som begrenset seg til ett russisk salgsselskap. Atlas tar denne typen hendelser svært alvorlig, og tar fullt ansvar for det som skjedde. Investor relations-lederen jobbet utelukkende med å finne ut nøyaktig hva som har skjedd og hvem som var involvert, og en intern granskning ble igangsatt umiddelbart.

I vår var vi i tett kontakt med selskapet for å få oppdateringer om når den interne granskningen ville fullføres, om de hadde vurdert en ekstern granskning, hvilke myndigheter de hadde vært i kontakt med og i hvilke

land. Svaret vi fikk var at den interne granskningen ikke vil være ferdig til våren, da de undersøkte svært mange kontoer for perioden 2014–2022 for å sjekke at de ikke har brutt flere rutiner. De har inkludert eksterne aktører i granskningen og har dedikert ressurser og endret prosesser for på en bedre måte kunne sikre at dette ikke skjer igjen. De har blant annet flyttet screeningen fra Russland til hovedkontoret. De har tatt kontakt med ISP i Sverige og med belgiske myndigheter.

Hvor går veien/hva skjer nå?

I høst avsluttet Atlas Copco granskningen om salg i Russland fra 2014 til februar 2022. I samarbeid med en tredjepart gjennomførte de en grundig utredning av alle sine forretningsforbindelser i Russland under disse åtte årene, noe som medførte en granskning av mer enn 17 000 kunder, inkludert selskapene som tidligere har blitt nevnt i mediene. Granskningen, som er fullført, fant SEK 16 millioner i salg der den skriftlige dokumentasjonen ikke var tilstrekkelig til å, i ettertid, fastslå den nøyaktige anvendelsen hos kunden, noe som er i strid med Atlas Copco-konsernets interne retningslinjer. Basert på informasjonen de var i stand til å innhente, har det ikke blitt funnet eller bekreftet noe salg til militær bruk.

Konsernsjefen påpekte at etterlevelse av handelsregler er avgjørende for virksomheten deres, og de har derfor styrket prosessene og investert i automatiseringsverktøy som forbedrer screeningen av ulike kunder og virksomheter. De har også vært transparente i sin kontakt med ansvarlige myndigheter. Når det gjelder den nåværende driften i Russland, har de stoppet alle nye bestillinger av utstyr, med unntak av bestillinger for humanitære formål.

Vårt bilde av Atlas Copco som et ansvarlig selskap som er opptatt av å gjøre det rette og som kommer til bunns i hendelser som denne, forblir uendret, og vi har beholdt hele vår eierandel.

CASE

EMBRACER

Hva har skjedd?

Den saudiarabiske staten, som gjentatte ganger har blitt kritisert for brudd på menneskerettighetene, ble i juni, gjennom sitt selskap *Savvy Gaming Group*, den tredje største aksjonæren i Embracer, der også vi har eierandeler.

Hvordan fulgte vi opp dette?

Det første vi gjorde da avtalen med Savvy ble kunngjort, var å kontakte selskapet umiddelbart for å avtale et møte. Samlet sett har vi hatt 6–7 møter med administrerende direktør (som også er grunnlegger og hovedeier), selskapets styreleder og den bærekraftsansvarlige. Alle tre har vært veldig tydelige på at Savvys investering ikke vil påvirke Embracers verdier eller hvordan selskapet drives. Tvert imot håper de kunne å styre Savvy og den raskt voksende saudiarabiske spillindustrien i riktig retning. Vi setter pris på tydeligheten, men har likevel gjort følgende:

- *Vi har vært veldig tydelige på at vi ikke liker at avtalen ble gjennomført, noe vi har fremført både muntlig og skriftlig overfor selskapet*
- *Vi stemte mot emisjonsfullmakten under avstemningen i den ekstraordinære generalforsamlingen (vi kjenner ikke til noen andre aktører som gjorde det samme), og*
- *Vi reduserte vår posisjon ved å selge ca. 3 millioner aksjer (ca. 15 prosent av vår posisjon)*

I løpet av sommeren og høsten hadde vi to møter med Savvys administrerende direktør, henholdsvis på vårt kontor i Stockholm og på Gamescom i Köln. I Köln møtte vi også den saudiske prinsen Faisal, som er nestleder i Savvy, og som konsernsjefen rapporterer til. Vi har ikke endret mening etter disse møtene. Vi har vært tydelige på at vi ikke ønsker at Savvy skal få noen plass i Embracers styre – både av etiske og av kommersielle årsaker.

Hvor går veien/hva skjer nå?

På generalforsamlingen i september ble det foreslått at de ikke skulle få styreplass det kommende året. Vi ser på dette som positivt, og vi har til hensikt å fortsette å prøve å påvirke selskapet og dets hovedeiere i fremtiden, slik at Savvy ikke innstilles til styreplass om et års tid. Vi fortsetter ellers å følge utviklingen nøye.

Avtalen med Savvy var det første skrittet Embracer har tatt i feil retning, noe som er et klart minus i vekstskålen når alle parametere som påvirker investeringen vår, skal veies opp. Skulle de ta flere skritt i den retningen, vil vi handle deretter. Hvis vi mister tilliten til at Embracer drives av sterke verdier med et tydelig moralsk kompass, samt med et ønske om å forbedre fremtiden for alle interessenter, bør vi overhodet ikke ha eierandeler i selskapet. Vi har ikke kommet dit i dag, men etter avtalen med Savvy er det dessverre en større sannsynlighet for at vi kan havne der i fremtiden. Vi vil fortsette å være tett på selskapet og påvirke så mye vi kan. Vår eierandel i Embracer forblir uendret.

KVALITETSSELSKAPER BIDRAR TIL BÆREKRAFTIG OMSTILLING

ODIN BÆREKRAFT

Aksjefondet ODIN Bærekraft skal først og fremst gi deg god avkastning på pengene dine. Jakten på kvalitetsselskaper har alltid utgjort grunnmuren i ODINs forvaltningsfilosofi. Fremtidens kvalitetsselskaper bidrar med stor sannsynlighet til en litt bedre verden, noe som gjør de spesielt attraktive i investeringsøyemed.

ODIN Bærekraft, som ble lansert i november 2021, har lagt et krevende år bak seg.

- Stigende renter, energi- og forsyningskrise samt krig i Europa har ført til en reprising av store deler av aksjemarkedet, inklusive det vi i ODIN definerer som kvalitetsselskaper, sier porteføljeforvalter Harald Nissen som forvalter fondet sammen med Alexander Nilsson. Selv om selskapene har levert gode resultater har markedet priset dem ned.

ODIN har bærekraft som en viktig faktor i sin forvaltningsfilosofi. ODINs tre P'er - *Posisjon, Prestasjon, Pris* - er kjernen dersom man skal lykkes med forvaltning av et bærekraftig aksjefond.

- Bærekraftig forvaltning krever en tydelig og disiplinert tilnærming. For det første vil det nesten alltid kunne oppstå en debatt om våre investeringer – er de bærekraftige nok? Videre er kravene til rapportering og dokumentasjon høye, og man må se gjennom sel-

skapenes grønnvasking av egen virksomhet. Sist, men ikke minst, selv om fondet har bærekraft som formål, er det like viktig at vi evner å skape god avkastning for våre andelseiere, sier Nissen.

- Og her er vi ved kjernen. Vi mener at selskaper som har ESG og bærekraft høyt på dagsordenen er fremtidens vinnere, legger Nilsson til.

For å gjøre forvaltningen mer målrettet og effektiv har forvalterteamet definert fem investeringstemaer de mener har potensial for å generere god fremtidig avkastning. Samtidig bidrar et tema-fokus til enklere kommunikasjon av hvordan fondet er investert, og hva man som andelseier kan forvente seg av fondet.

- ***Fornybar energi og energiomstilling***
- ***Bærekraftige bygninger og infrastruktur***
- ***Sirkulær økonomi og effektiv ressursutnyttelse***
- ***Bærekraftig transport***
- ***Helse, livskvalitet og sosial inkludering***

- Innenfor disse temaene er vi grovt sett på jakt etter to typer av selskaper. Løsningsselskaper og omstillings-selskaper. Vi er avhengige av begge for å få en balansert portefølje med akseptabel risiko. På samme måte som verden er avhengig av både omstilling av eksisterende selskaper og nye løsninger for å løse utfordringene, sier Nilsson.

- Det er viktig å også inkludere omstillingsselskapene når du har bærekraft som ett av fondets formål. Sam-

ODIN Bærekraft

Kort om fondet	Aktivt forvaltet aksjefond, med bærekraft som formål iht artikkel 9. Fondet investerer i aksjeselskaper over hele verden som bidrar til en mer bærekraftig fremtid.
Investeringsmandat	Globalt
Etablert	29. november 2021
Porteføljeforvaltere	Alexander Løes Nilsson Harald Nissen
Referanseindeks	Morningstar Developed Markets Mid Large Cap Index
Risiko	6 av 7
Forvaltningshonorar	0,75 % - 1,05 %

tidig er det krevende å skille de som faktisk går i en bærekraftig retning fra de som bare bruker store ord uten reel handling.

Definisjonen på et kvalitetsselskap

DiscoverIE er en av nøkkelinvesteringene i ODIN Bærekraft og har vært en del av porteføljen siden fondets oppstart.

Selskapet er en internasjonal gruppering av virksomheter som designer og produserer elektroniske komponenter til bruk i industrielle applikasjoner som for eksempel ladere, vindturbiner og elektriske motorer. Selskapet skiller seg fra andre elektronikkelskaper ved at det har definert bærekraft som kjernen i selskapets «purpose». Discover IE opererer innen fire hovedområder: fornybar energi, elektrifisering av transport, helse og livskvalitet og energieffektivisering.

- Vi var på jakt etter et unikt selskap som kanskje ikke var alt for kjent, sier Nilsson. Det som er spennende med DiscoverIE er at de både har en ambisiøs plan for eget ESG-arbeid samtidig som kjernen i selskapets forretningsmodell er å utvikle teknologi for løsninger på flere av de klima- og miljømessige utfordringene verden står overfor.

- DiscoverIE er på mange måter definisjonen av et kvalitetsselskap. Selskapet har prestert godt over lang tid, har ledelse som har vært med lenge og har en frem-

tidsrettet posisjon som en aktør som er med på å løse samfunnsutfordringer med smart bruk av teknologi, sier Nissen.

Må ha både historikk og en god langsiktig plan

ODIN Bærekraft har vanlige sparere og større investorer som målgruppe. Alt fra folk som er på jakt etter god avkastning til en akseptabel risiko til de som utelukkende ønsker å investere i selskaper som bidrar til bærekraftig omstilling.

- Vi er veldig bevisst vårt mandat og vår investeringsfilosofi. Derfor investerer vi ikke i oppstartsselskaper og virksomheter som ikke tilfredsstillter ODIN-modellen. Vi mener vårt bidrag til en mer bærekraftig fremtid er større når vi investerer i selskaper som har en god track record og en bra langsiktig plan, sier Nissen og legger til at dette også er selskaper som står sterkt i kampen om de gode hodene. - Vi opplever at nyutdannede stiller langt strengere krav til at arbeidsgivere tenker bærekraftig.

- Vi ser at det er mange veletablerte selskaper som er god posisjonert til å bidra til omstillingen til en mer bærekraftig økonomisk utvikling, avslutter Nissen.

- Disse selskapene har gode utsikter for fortsatt sterk lønnsom vekst som vil bidra til sterk avkastning for våre andelseiere.

ODIN SUSTAINABLE CORPORATE BOND

FOND SOM BIDRAR TIL OMSTILLING

ODIN Sustainable Corporate Bond er et obligasjonsfond som har bærekraft som formål i tillegg til god avkastning for andelseierne. Fondet ble lansert i mai 2022 og har i løpet av kort tid nådd en forvaltningskapital på 1 mrd kroner.

Det grønne skiftet skal finansieres. Det skjer blant annet ved at selskaper utsteder obligasjoner som skal finansiere prosjekter med mål om å bidra positivt til omstilling og utvikling.

– Fondets mål er å bidra til omstillingen til en mer bærekraftig verden ved å investere i obligasjoner, som lever opp til fondets retningslinjer for ansvarlige investeringer. I obligasjoner bidrar du dermed til å finansiere denne viktige omstillingen, forklarer senior portefølje-forvalter Nils Hast som forvalter fondet sammen med Mariann Stoltenberg Lind.

Fondet ble etablert etter ønske fra institusjonelle kunder; Et bærekraftig investeringsalternativ som kan gi stabil avkastning og med god likviditet. Et europeisk investeringsmandat sikrer tilgangen til gode rentepapirer, og et høyere rentenivå innebærer at obligasjonsfond igjen er et attraktivt alternativ til plassering i bank.

To fokusområder

ODIN Sustainable Corporate Bond er aktivt forvaltet og har to fokusområder, i tillegg til å oppnå god avkastning. Først skal fondet leve opp til strenge retningslinjer for ansvarlige investeringer. Dernest er forvalterne av fondet opptatt av at fondet skal være likvid.

– Likviditet i denne sammenhengen betyr at vi enkelt greier å håndtere flyten av penger inn og ut av fondet. Det gjør vi gjennom å være små investorer i store obligasjonsemissjoner, noe vi kan gjøre da fondet har et europeisk mandat, sier Hast.

Skal bidra positivt

ODIN Sustainable Corporate Bond er et såkalt artikkel 9 fond. Det betyr i praksis at det ikke er en tilstrekkelig betingelse at utsteder eller obligasjonslånet har et positivt bidrag til FNs bærekraftsmål. Man må samtidig kunne dokumentere at selskapets virksomhet ikke kan være til skade for noen av de andre bærekraftsmålene og ikke bryter internasjonale konvensjoner og normer.

Selv om retningslinjene for ESG er godt beskrevet og dokumentert, er det likevel ingen 100 % fasit på hva som regnes som en bærekraftig investering. Som forvalter innenfor dette segmentet vil man kunne støte på

i ODIN Sustainable Corporate Bond

Kort om fondet	Aktivt forvaltet obligasjonsfond, med bærekraft som formål iht artikkel 9. Fondet investerer i selskaper/obligasjoner som bidrar til minst ett av syv definerte bærekraftsmål.
Investeringsmandat	Europeisk
Kredittrangering	Investment Grade (IG)
Etablert	31. mai 2022
Porteføljeforvaltere	Nils Hast Mariann Stoltenberg Lind
Referanseindeks	Morningstar Eurozone 1-5 Yr Corporate Bond TR
Risiko	2 av 7
Forvaltningshonorar	0,15 % - 0,40 %
Domisil i	Sverige, med registrering i Norge
Valuta	Andelsklasse valutasikret i NOK

en rekke dilemmaer samtidig som regelverk og normer endres raskt.

- Vi har valgt å ta en forsiktig tilnærming til våre investeringsbeslutninger, basert på at våre kunder igjen stiller strenge krav. Vi legger stor vekt på åpenhet og transparens, nettopp fordi fagområdet er så omfattende og i kontinuerlig utvikling.

Krevende forvaltning

Det er ikke nok å bruke rangeringer for selskaper på bærekraft fra eksterne aktører.

- Vi må også gjøre våre egne analyser og vurderinger. Derfor har vi gjennom de siste par årene styrket bærekraftsteamet med to årsverk. Det gjør oss i stand til å videreutvikle rammeverket som ODIN har for ansvarlige investeringer, og analysere selskapene vi vurderer fra et bærekraftsperspektiv, forteller Mariann Stoltenberg Lind.

Størstedelen av fondets investeringer er i dag i grønne obligasjoner utstedt av solide selskaper, der pengene for eksempel kan gå til produksjon av fornybar energi, eller til energieffektivisering av bygg. Resten er i obligasjoner utstedt av selskaper som gjennom virksomheten sin bidrar til et eller flere av fondets bærekraftstema.

- Samtidig styrer vi unna foretak som er involvert i brudd på internasjonale normer og konvensjoner (FNs Global Compact og OECDs retningslinjer for multinasjonale foretak) knyttet til miljø, menneskerettigheter, arbeidsvilkår og forretningsetikk, sier Stoltenberg Lind.

Fondet investerer i obligasjoner utstedt av europeiske selskaper med høy kredittkvalitet, såkalt "investment grade" eller "IG". Minstekravet til kredittrangering er BBB-. Det vil si at det er liten sjanse for at selskapene som utsteder en obligasjon som fondet eier går konkurs.

Kommersiell idealisme

- Med utdanning som ingeniører er vi nok mer enn gjennomsnittlig engasjert i hvordan verden skal hansk- es med de miljømessige utfordringene vi står overfor. Vi er jo både opptatt av hvordan teknologien kan være med på å løse utfordringene, og som forvaltere, hvordan gode selskaper og prosjekter skal finansieres for å skape endring. Ikke minst til hvilken pris bedriftene låner penger. Lykkes vi og andre grønne investorer vil jo dette styre penger til disse investeringene. Det betyr at flere bærekraftige prosjekter vil bli finansiert, avslutter Mariann og Nils.

AKTIVT EIERSKAP

Aktivt eierskap innebærer at vi bruker stemmen vår som aksjonær, både gjennom å stemme på generalforsamlinger og i dialog med selskapene vi investerer i. Målet vårt er å stemme på alle generalforsamlinger i selskapene vi er investert i. Vi deltar også i valgkomiteer, hvor vi bidrar til å få riktig kompetanse inn i selskapenes styrer. Med dette ønsker vi å skape bevissthet rundt bærekraft og påvirke selskapene til å bli bedre.

Gjennom aktivt eierskap gjør vi selskapene enda bedre rustet til å takle utfordringene de kan møte, og det gagnar også aksjonærene. Videre følger en oppsummering av ODINs aktive eierskap i 2022.

Generalforsamling

I 2022 ble det avholdt 360 generalforsamlinger i selskapene vi er eier i. ODIN benyttet stemmeretten på 349 av disse møtene. Det vil si at ODIN stemte på 97 prosent av generalforsamlingene som ble holdt i 2022. ODIN stemte mot styret på 181 saker som ble fremmet av ledelsen. For å lese mer om ODINs prinsipper for eierstyring og selskapsledelse se her: [odinfond.no](https://www.odinfond.no)

I 2022 fortsatte trenden med et økende antall aksjonærforslag på generalforsamlingen i amerikanske selskap. Blant selskapene ODIN er eier i ble det fremmet 98 aksjonærforslag, der ODIN valgte å stemme for 62 av disse. Generelt sagt er vi positive til forslag som oppfordrer selskapet til å være mer åpen om samfunns-viktige temaer. Mer informasjon om selskapets arbeid er viktig i vår helhetlige vurdering av selskapet. På neste side følger noen eksempler på aksjonærforslag ODIN valgte å støtte i 2022.

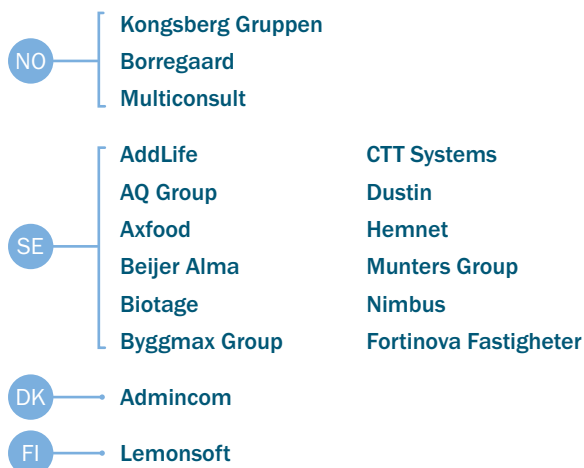
Selskap	Forslagsstiller	Forslag	Tema*
Amazon.com, Inc.	Shareholder	Commission Third Party Report Assessing Company's Human Rights Due Diligence Process	S
Amazon.com, Inc.	Shareholder	Publish a Tax Transparency Report	S
Amazon.com, Inc.	Shareholder	Report on Lobbying Payments and Policy	S
Amazon.com, Inc.	Shareholder	Commission a Third Party Audit on Working Conditions	S
Berkshire Hathaway Inc.	Shareholder	Report on Climate-Related Risks and Opportunities	E
Berkshire Hathaway Inc.	Shareholder	Report on GHG Emissions Reduction Targets	E
Booking Holdings Inc.	Shareholder	Report on Climate Change Performance Metrics Into Executive Compensation Program	E, S
Dollar General Corporation	Shareholder	Report on Political Contributions and Expenditures	S
Mastercard Incorporated	Shareholder	Report on Political Contributions	S
Meta Platforms, Inc.	Shareholder	Require Independent Board Chair	G
Meta Platforms, Inc.	Shareholder	Publish Third Party Human Rights Impact Assessment	S
Meta Platforms, Inc.	Shareholder	Report on Lobbying Payments and Policy	S
Microsoft Corporation	Shareholder	Report on Tax Transparency	S

Tabell 1: Utvalg støttede aksjonærforslag i 2022

- * E – Environmental (Miljø og klima)
- S – Social (Sosialt og samfunn)
- G – Governance (Selskapsstyring)

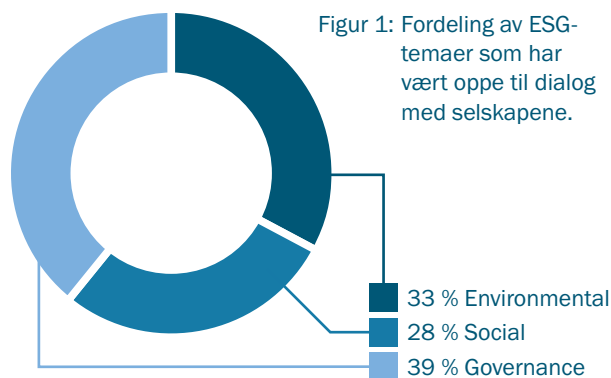
Valgkomiteer

Valgkomiteens oppgave er å foreslå kandidater til selskapets styre. Styret blir valgt på generalforsamling og er aksjonærenes representanter. Styret er det øverste organet i selskapet og fører tilsyn med den daglige ledelse og virksomheten. Dette er et viktig arbeid som vi gjør sammen med andre store eiere i selskapene. Representanter for ODIN-fondene sitter i 17 valgkomiteer:

Dialog

ODIN var per 31.12.2022 eier i 267 aksjeselskaper. I 2022 gjennomførte vi 379 samtaler med 175 selskaper om ESG-temaer. Vi definerer disse dialogene som tilfeller der vi tar kontakt med et selskap for å etterspørre mer informasjon eller diskutere ulike bærekraftstemaer. Vi kan ha flere samtaler med samme selskap gjennom året. Under følger en oversikt over de temaene som har vært diskutert i disse møtene.

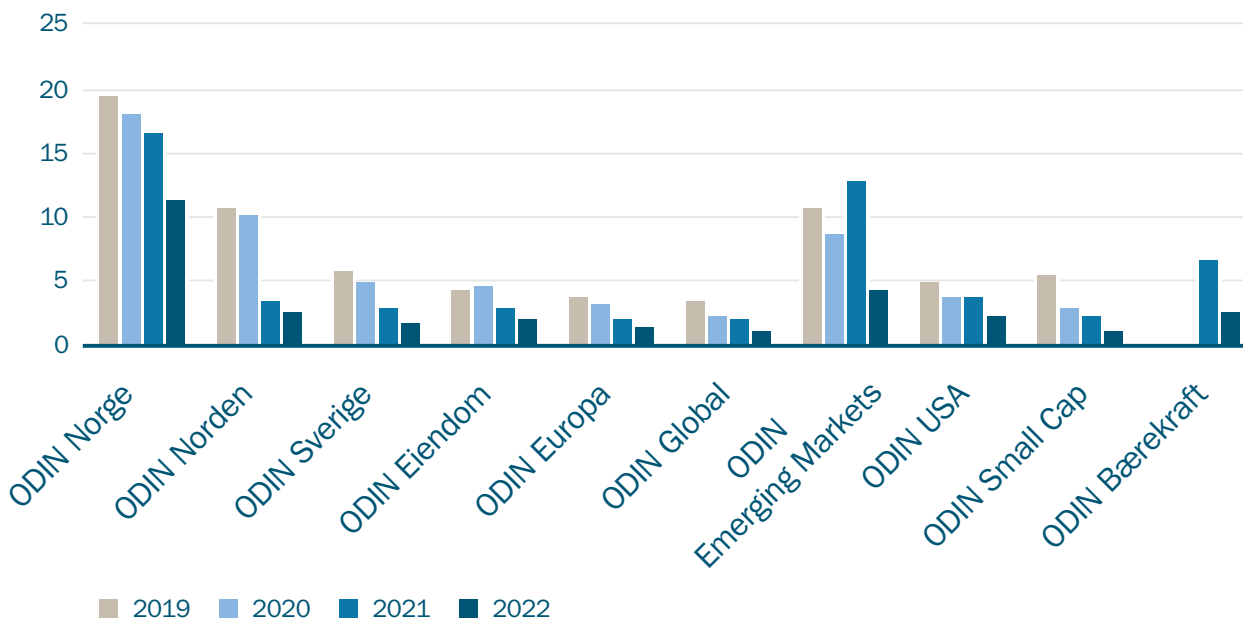

Fondenes karbonavtrykk

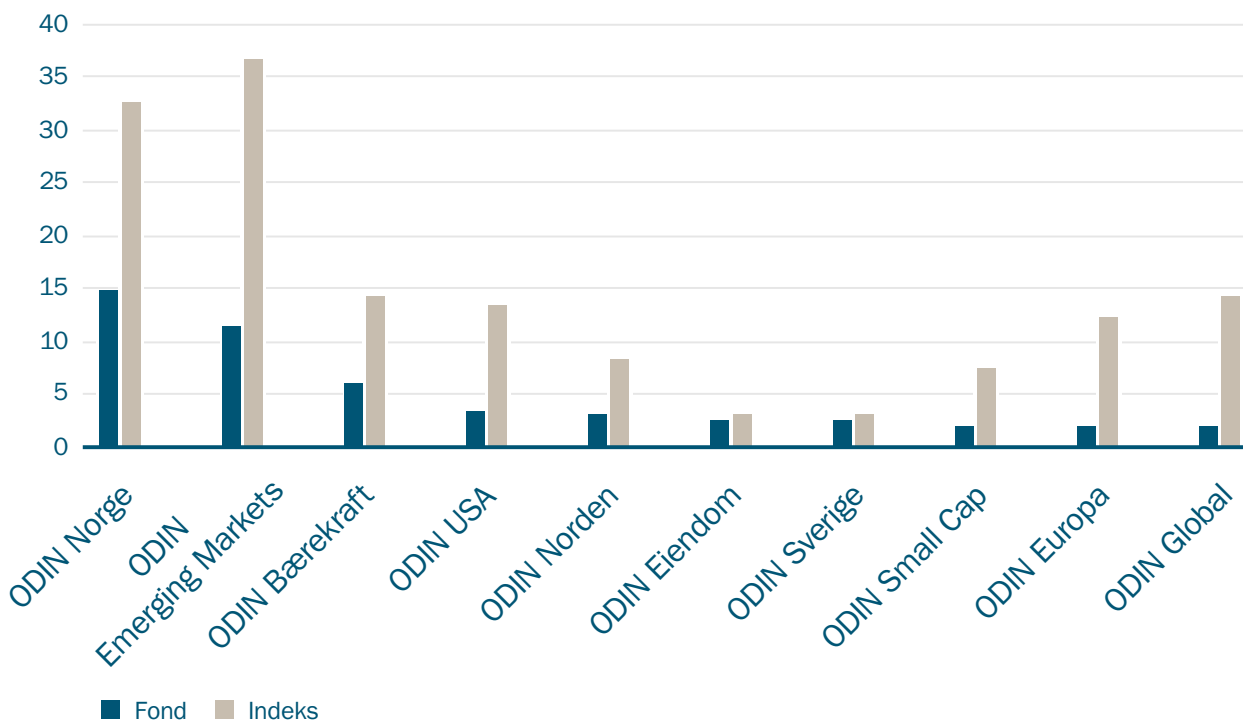
Karbonavtrykk, her målt ved karbonintensitet på fondsnivå, gir et bilde av hvor store utslippene er for selskapene i en gitt portefølje målt mot inntektene. Jo lavere tallet er, jo bedre. Ikke alle selskaper rapporterer sine karbonutslipp og vi må da estimere dette basert på sammenlignbare selskaper. Hensikten med å rapportere

karbonavtrykk for våre fond er å påvirke selskapene til å måle egne utslipp og til å sette klare mål for reduksjon fra dagens nivå. Nøkkeltallet som vurderes er fondets karbonintensitet ut fra beregninger gjort med siste tilgjengelig data pr. desember 2022.

Les mer om hvordan vi beregner karbonavtrykk her: [odinfond.no](https://www.odinfond.no)

Figur 2: Karbonintensitet (tCO₂e/mNOK) – historisk utvikling

Figur 3: Karbonintensitet (tCO₂e/mNOK) – relativ til indeks

i Oversikt over karbonintensitet

I 2017 begynte ODIN å måle karbonintensiteten i fondene. Dette bidrar til å sette karbonutslipp på agendaen, både for oss som investorer/forvaltere og også for selskapene vi er investert i. Dette skaper bevissthet, som er første steg i retning av endring.

Karbonavtrykket gir et historisk øyeblikksbilde av utslippene fra selskapene i et fonds aksjeportefølje. ODIN som forvalter har størst påvirkning på karbonutslipp gjennom å oppfordre selskapene vi er investert i til å sette seg mål for reduksjon i sine utslipp. Det jobber vi aktivt med, og det er nå 59 selskaper i våre porteføljer som har satt seg vitenskapsbaserte mål gjennom Science Based Target Initiative.

HENSIKT OG GJENNOMFØRING

Bærekraft er en naturlig del av alt vi foretar oss som aktive eiere. Her beskriver vi noen viktige punkter om hvordan vi integrerer bærekraft i alle trinn i arbeidet med å prøve å finne de beste investeringene til fondene.

1: Langsiktighet

Verden står foran en grønn omstilling, og bærekraft vil være avgjørende for å finne selskapene som har de beste forutsetningene for å skape verdier i fremtiden. Det handler om hvordan selskapene tar hensyn til miljømessige og sosiale sider av virksomheten sin, men også hvordan de blir ledet, organisert og administrert. Selskaper som driver uansvarlig virksomhet, vil på sikt havne i søkelyset hos myndigheter og forbrukere. Selskaper som ikke behandler de ansatte bra, vil ikke klare

å tiltrekke seg den beste arbeidskraften. Selskaper som ikke behandler aksjonærene bra, vil over tid miste tilliten i kapitalmarkedet. Det som er bærekraftig på lang sikt, er også det som er lønnsomt på lang sikt.

2: Bedriftskultur

Forvalterne våre har fokus på å finne selskaper med eksepsjonelle ledere i tillegg til en sterk og tydelig bedriftskultur. Kraften i disse «myke» faktorene over tid, er viktige verdidrivere som aksjemarkedet kan undervurdere. Det er kombinasjonen av de harde tallene og de mykere menneskelige faktorene som gjør at vi finner vinnerne. I turbulente tider står bedriftskulturen enda mer sentralt. Ettersom vi fokuserer sterkt på bedriftskultur, bruker vi mye tid på å finne bærekraftige, velstyrte selskaper av høy kvalitet til fondene våre. En bærekraftig bedriftskultur skaper en forretningsmodell som kan gi stabil vekst og avkastning i fremtiden.

3: Risikovurderinger og ansvar

Det følger et stort ansvar med å investere andres penger. Veloverveide risikovurderinger er avgjørende for å kunne levere god avkastning til kundene våre over tid. Vi har en klar formening om hvilken risiko vi er villige til å ta, og som langsiktige investorer bekymrer vi oss ikke over de hyppige kurssvingningene på kapitalmarkedet så lenge kvalitetsselskapene vi investerer i skaper verdier på lang sikt. Den reelle risikoen er at selskapenes forretningsmodell blir svekket, noe som endrer forutsetningene og øker risikoen for varige tap. Den typen risiko ønsker vi å unngå. Ved å integrere bærekraft i investeringsbeslutninger, kan vi avdekke bærekraftige forretningsmodeller og redusere selskapsrisikoen.

4: Reell aktiv forvaltning

For oss som aktive forvaltere ligger arbeidet i å ta beslutninger om hvilke selskaper vi skal investere i. Forvalternes arbeid er ikke å kjøpe og selge aksjer i et rasende tempo, men å besøke fabrikker, møte bedriftsledelser, lese årsrapporter og analyser. Det er dette vi i ODIN definerer som aktivitet – å analysere og vurdere foretak, bedriftskulturen, bransjen og menneskene som leder foretakene. Forvalterne våre spør seg alltid om det er et selskap de har lyst til å eie de neste 10 årene. Alle investeringer er aktive valg av forvalterne våre – helt uavhengig av indekser.

5: Kvalitet fremfor kvantitet

Aksjefondene våre inneholder rundt 25 til 35 selskaper i porteføljen. Ved å konsentrere antall selskaper i fondsporteføljene, gir vi forvalterne større mulighet til å ha inngående kunnskap om hver enkelt investering. Hver investering har da stor innvirkning på porteføljens totale avkastning. En øvre grense for antall beholdninger disiplinere forvalterne til alltid kun å ha de beste selskapene i porteføljen. Det innebærer at forvalterne våre alltid gjør grundige vurderinger av både avkastningsmuligheter og risikofaktorer når de skal foreta nye investeringer. Konsentrerte fondsporteføljer fører til at kvaliteten på hver investering ligger på et høyt og jevnt nivå.

6: Synlige og aktive eiere

Som aktive eiere representerer vi alle andelseierne våre i alle saker knyttet til eierandeler i fondene våre. Aktivt eierskap innebærer at vi involverer oss i flere valgkomiteer for blant annet å få personer som har kompetanse innen bærekraft, inn i selskapenes styrever. Vi bruker også stemmeretten vår som aksjonærer på generalforsamlinger, og vi fører en dialog med selskapene vi investerer i. Kundenes interesse for bærekraft øker, noe som betyr at presset på selskapene blir større også fra det holdet. Vi har som mål å stemme på alle generalforsamlinger i selskapene vi investerer i.

EUs RAMMEVERK FOR BÆREKRAFTIGE INVESTERINGER

EN LANG VEI Å GÅ

Mange tror at EUs regelverk for bærekraft i finanssektoren er ferdig utformet, og at det bare er å innrette seg. Virkeligheten er at vi så vidt har begynt, sier Marte Storaker, bærekraftsansvarlig i ODIN Forvaltning.

Ifølge Marte er forståelsen av regelverket i stadig utvikling, og avklaringer fra EU kommer på løpende bånd.

Hva er det viktigste som skjer på reguleringsfronten – akkurat nå?

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) ble innført i norsk lov i «Lov om bærekraftig finans» i desember 2022. I Sverige og Finland har den vært gjeldende siden 2021. Fra og med 01.01.2023 ble det pålagt i EU å rapportere på bærekraft for fondene i tråd med maler utarbeidet av EU. I Norge er tidslinjen for rapporteringen uklar. SFDR regulerer opplysningsplikt og rapporteringskrav på bærekraft for finansinstitusjoner og forvaltere på selskaps- og produktnivå.

– Det innebærer krav til forvaltere om å gi informasjon

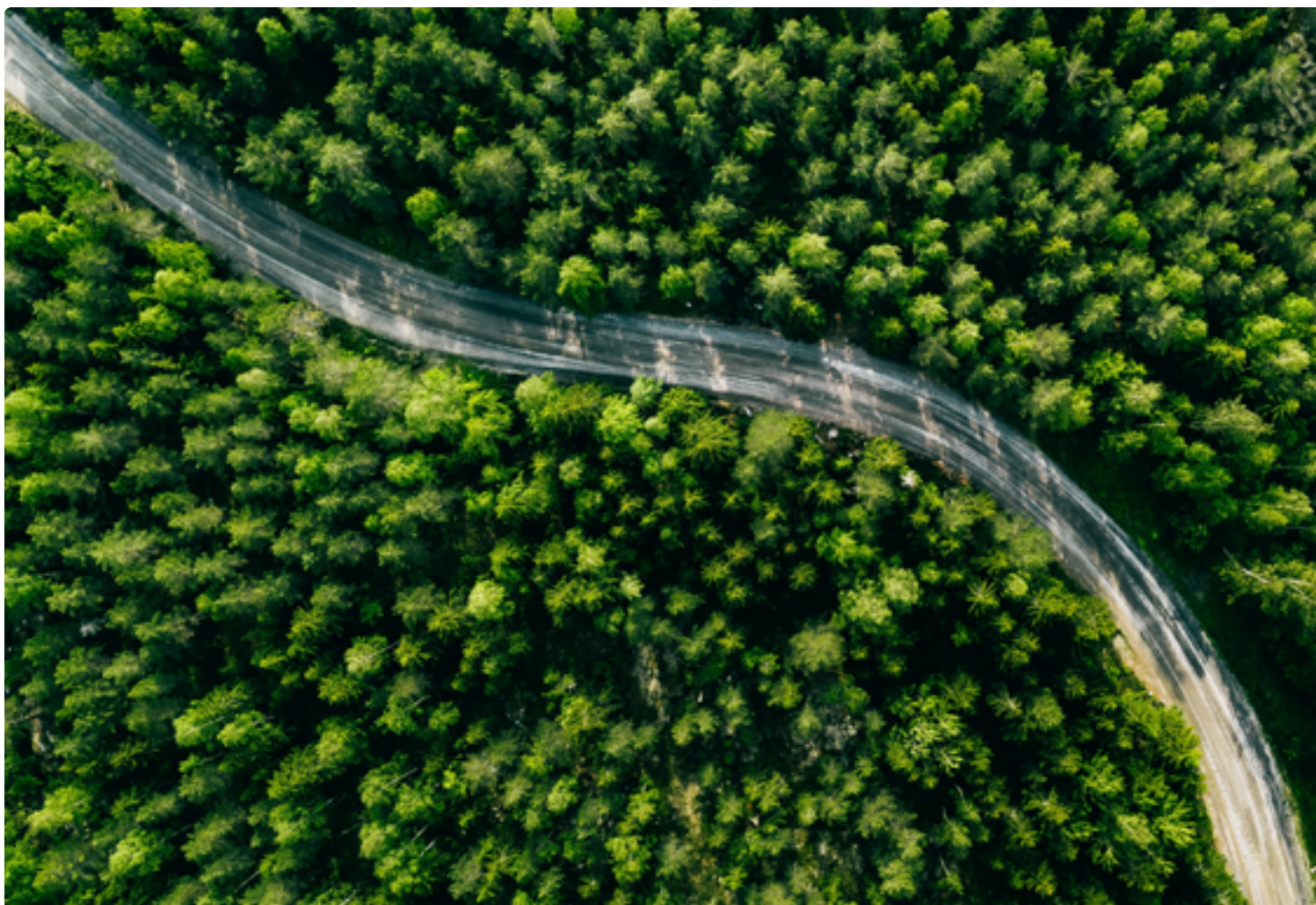
om hvordan hensyn til bærekraft er tatt inn i investeringsbeslutninger. Informasjonen skal følge en bestemt mal og tas inn i fondsprospekter og på hjemmesider. Videre skal det rapporteres årlig på hvordan bærekraft i fondet utvikler seg over tid i fondenes bærekraftsrapport, forklarer Storaker.

Ved å regulere informasjon om bærekraft, er EUs mål å øke andelen av investeringer som bidrar til omstilling av økonomien. Gjennom å standardisere informasjon om bærekraft vil EU gjøre det lettere for fondskunder å sammenligne bærekraftsinformasjonen fra forvalterne, og bidra til å unngå grønnvasking.

– Dette er et mål ODIN støtter. Vi jobber derfor på spreng for å få ut mer informasjon om hvordan ODIN integrerer bærekraft i forvaltningen av fondene i prospekt, på nettsider og i fondenes årsrapport, sier Marte.

Enklere å forstå

Som fondsforvalter har ODIN stor tro på økt regulering av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og for børsnoterte selskaper.

– Det er klart at standardisert informasjon om bærekraft vil gi oss bedre sammenligningsgrunnlag, og kundene i fondene vil få bedre informasjon om bidraget til selskapene de er investert i, sier Storaker. Det er likevel ikke rett frem å levere på dette regelverket. Vi er i en tidlig fase der mye fortsatt skal avklares, påpeker Storaker.

Hva er egentlig bærekraft?

Bærekraft er et begrep som blir mye brukt. Men det er ikke helt klart hva som skal til for å kalle seg bærekraftig.

I henhold til SFDR er bærekraftig investering *“en investering i en økonomisk virksomhet som bidrar til et miljømål, eller en investering i en økonomisk virksomhet som bidrar til et sosialt mål, forutsatt at investeringen ikke er til vesentlig skade for noen av disse målene, og at investeringsobjektene følger god styringspraksis.”*

– Ved første øyekast ser dette greit ut, men hva ligger egentlig i å bidra til et miljømål? Det er ikke klart fra EUs side. Denne definisjonen åpner med andre ord for utøvelse av skjønn fra fondsforvalterne når det gjelder

hva som er en bærekraftig investering og hva som ikke er det.

Krevende for kunden

I henhold til SFDR skal alle artikkel 8- og artikkel 9-fond forplikte seg til en minimumsandel av bærekraftige investeringer i fondet. De kan forplikte seg til en minimumsandel som er i tråd med taksonomiens definisjoner eller en minimumsandel som er i tråd med definisjonen i SFDR.

Taksonomien dekker enn så lenge bare de to første miljømålene og kun de aktivitetene som kan bidra mest ved å omstille seg. Dette betyr at det er en relativt liten del av økonomien som er i tråd med taksonomien per i dag. Det er også slik at børsnoterte selskaper først i år blir pålagt å rapportere sin andel av aktiviteter i tråd med taksonomien.

– Det betyr at datagrunnlaget vi skal benytte for å beregne fondets taksonomiandel ikke eksisterer enda. Det er grunnen til at de fleste fondsforvaltere unngår å forplikte seg til en minimumsandel av investeringene i tråd med taksonomien, sier Storaker.

Definisjonen av bærekraftige investeringer i SFDR er uklar. Det resulterer i at fondsforvaltere definerer bærekraftige investeringer ulikt, og beregner sin andel i bærekraftige investeringer ved hjelp av ulike metoder. Det krever derfor mye av kunden å sette seg inn i informasjonen som blir gitt, og å kunne sammenligne fondene de ønsker å investere i.

– Det blir derfor en viktig oppgave for ODIN å kommunisere godt til kundene våre om hvordan vi har valgt å definere hva som er bærekraftige investeringer under SFDR.

Lang vei å gå – dette er bare starten

For at en bedrift skal være bærekraftig må påvirkningen på miljø og mennesker være netto positiv. Hvordan man

måler det finnes det ingen felles standard for, men de færreste selskap er der i dag. Verden er for eksempel langt fra å nå målene satt i Parisavtalen.

Rapporteringen det legges opp til i taksonomien og SFDR er et viktig steg på veien for å skape felles standarder. Det har fått en litt ruglete start, noe som i hovedsak skyldes at datagrunnlaget ikke er på plass.

– For oss handler det om å gjøre gode analyser av selskapene basert på informasjonen vi har. ESG-analyser vurderer selskapets styring av sin påvirkning på miljø og mennesker. Den informasjonen bruker vi for å vurdere hvorvidt selskapene har gode prosesser for å minimere eventuell negativ påvirkning. Aller helst finner vi selskaper med produkter og prosesser som har en positiv påvirkning på miljø og mennesker, sier Storaker.

i Kort forklart: Dette er EUs rammeverk for bærekraftige investeringer

7. mars 2018 lanserte Europakommisjonen en handlingsplan for finansieringen av bærekraftig vekst. Det viktigste regelverket for fondsforvaltere er Sustainable Financial Disclosure Regulation (SFDR) og EU Taxonomy.

Taksonomien

EUs taksonomi – på godt norsk klassifiseringsordningen – er et klassifiseringssystem for bærekraftige økonomiske aktiviteter. Taksonomien inneholder et sett med tekniske kriterier som skal sikre at investorer, selskaper og utstedere har en standardisert klassifisering for hva som kvalifiserer som bærekraftig økonomisk aktivitet.

– Det er viktig å forstå at taksonomien ikke definerer hvilke selskaper som anses som bærekraftige, men hvilke økonomiske aktiviteter som er bærekraftige. Dette innebærer eksempelvis at et selskap som omtales som «grønt» i finanspressen, i realiteten kan ha en forholdsvis liten andel av sin omsetning klassifisert som bærekraftig i henhold til taksonomien, påpeker Storaker.

Taksonomien består av 6 helt konkrete miljømål. Det er kun definert tekniske kriterier knyttet til de første miljømålene. Kriterier knyttet til de fire siste er ventet å komme i løpet av 2024.

1. **Begrensning av klimaendringer**
2. **Klimatilpasning**
3. **Bærekraftig bruk og vern av vann- og havressurser**
4. **Omstilling til en sirkulærøkonomi**
5. **Forebygging og begrense forurensning**
6. **Vern og gjenoppretting av biologisk mangfold og økosystemer**

EU arbeider dessuten med en sosial taksonomi, med tre sosiale mål:

1. **Anstendige arbeidsforhold (inkl. arbeidere i verdikjeden)**
2. **Anstendige bo- og leveforhold for sluttbrukere/forbrukere (end-users)**
3. **Inkluderende og bærekraftige lokalsamfunn**

De sosiale målene er rettet mot forbedringer i vilkår for en gruppe av næringslivets interessenter bestående av ansatte, forbrukere og lokalsamfunn – med 10 delmål.

Hva er forskjellene på artikkel 8- og artikkel 9-fond?

Med unntak av to artikkel 9-fond, er alle ODIN-fondene artikkel 8-fond. Det er fordi alle fondene integrerer vurderinger av ESG i sin analyse av selskapene og følger opp selskapene på ESG. Artikkel 9-fondene til ODIN skal i tillegg til dette også finne selskaper som bidrar med konkrete positive effekter for miljø og mennesker:

- **Artikkel 8-fond** fremmer miljømessige eller sosiale egenskaper, men har ikke bærekraft som formål.
- **Artikkel 9-fond** har mål for bærekraftige investeringer. Slike fond skal aktivt investere i løsninger og virksomheter som bidrar vesentlig til en bærekraftig omstilling av økonomien.

SFDR – offentliggjøringsforordningen

SFDR (*Sustainable Finance Disclosure Regulation*) regulerer opplysningsplikt og rapporteringskrav når det gjelder bærekraft for finansinstitusjoner og for forvaltere både på selskaps- og produktnivå, det vil si det enkelte fond/mandat.

For artikkel 8- og artikkel 9-fond skal det publiseres:

- **Informasjon på nettsider om bærekraft**
- **Informasjon om bærekraft i prospekt**
- **Årsrapport om bærekraft**

Denne informasjonen skal inkludere hvordan fondet integrerer ESG og i hvilken grad fondet gjør bærekraftige investeringer i henhold til kravene i taksonomien og definisjonen i SFDR.

ODINs BIDRAG

SOSIAL BÆREKRAFT

Hvert år gir ODIN julegaver til veldedige formål. Blant de mange gode initiativene og sakene det kjøpes for, og som finnes der ute, valgte de ansatte i 2022 å gi julegaver i form av penger til følgende organisasjoner:

Leger uten grenser

Opererer over hele verden, og gir medisinsk nødhjelp til dem som trenger det mest. De hjelper mennesker som er rammet av krig, konflikt og katastrofer.

Miljøagentene

Er barnas miljøorganisasjon. De verken støtter eller er støttet av noe spesielt politisk parti, men prøver heller å få alle de politiske partiene til å bli enda flinkere til å ta vare på jorda. Miljøagentene favoriserer heller ingen livssyn eller religion, men synes alle skal bli flinkere til å respektere hverandres tro og livssyn. Miljøagentene ønsker en jord hvor menneskene vet hva naturen tåler og handler og lever etter det. De jobber for et renere miljø og en tryggere framtid.

Barnekreftforeningen

Er til for å hjelpe barn og ungdommer med kreft og deres familier. De er til stede for hele familien, det vil si at både det syke barnet, søsken og foreldre inkluderes. Noen av de syke barna er blitt friske, noen har fått senskader, noen er under behandling, mens andre har gått bort. Barnekreftforeningen skal være en støttepartner og informasjonskilde for familier som rammes av barnekreft slik at de aldri føler seg alene. Samtidig ønsker vi å være den største pådriveren i Norge til å sette fokus på barnekreft i media og samfunnet. Vi skal bidra til forskning og utdanning for å bekjempe barnekreft.

Fattighuset

Er en organisasjon i Oslo, som ved hjelp av egeninnsats og gjensidig hjelp har som formål å bedre forholdene til folk som har veldig lite og trenger hjelp til å få dekket de mest livsnødvendige behov. Fattighuset deler ut gratis mat, klær, møbler etc. De tilbyr også samtaler, selvhjelpsgrupper, lege og diverse kurs. Målet er å hjelpe folk til å komme over de utfordringene de står i.

UNHCR – FNs høykommissær for flyktninger

Gitt krisesituasjonen i Ukraina, der folk flykter for livet og barn skilles fra foreldre og slektninger fra sine nærmeste så utgjør hver krone en forskjell for familiene som befinner seg i en livstruende situasjon. Ansatte i ODIN Fonder – ODINs filial i Stockholm – ønsket å ta de pengene som var avsatt til julegaver til de ansatte, og gi de til FNs flyktningehjelp. ODIN Fonder valgte da å doble dette beløpet før gaven ble oversendt.

Hand in Hand

Utryddelse av verdens fattigdom er et av FNs bærekraftsmål. Dette er Hand in Hands visjon. Utfordringen er enorm, og spørsmålet gjelder oss alle – hvordan og hvor vi bor og lever. Men hvordan skal folk tjene til livets opphold og løfte seg ut av fattigdom hvis de ikke har en jobb som gir en inntekt?

ODIN Fonder har i mange år vært en sponsor til Hand in Hand. På daglig basis jobber vi for å finne de beste selskapene med en god ledelse for å investere i våre fond. Ikke sjelden følger vi et selskap fra det er lite til det vokser til å bli et stort selskap. Ved å investere i Hand in

Hand gjør vi mye det samme – på de fattigste områdene bidrar vi spesielt til å investere i kvinner som starter selskaper som til slutt kan støtte en hel familie.

Hjelp til selvhjelp er en fantastisk investering som får lokalsamfunn og mennesker til å vokse - og hvis det er en ting vi i ODIN liker, er det fantastiske investeringer.

ODIN & Næringslivet Møter Østkanten

Næringslivet Møter Østkanten er et sosialt initiativ med fokus på integrering og nettverksbygging gjennom sjakk som en brobyggende aktivitet. I 2022 var ODIN for første gang med som sponsor til dette arrangementet.

Slik beskriver Næringslivet Møter Østkanten seg selv: «For at sjakk skal bli en brobyggende aktivitet settes en næringslivsperson sammen med en østkantungdom. Disse er nå et par som skal spille på lag i en parsjakkturnering. Parsjakk er et sosialt og underholdende format som innebærer at spillerne utfører annethvert trekk uten å kommunisere med makkeren. Dette legger opp til en felles forståelse for hverandre og styrker spillernes samarbeidsevne.»

Målet med denne aktiviteten er å bidra til et integrert Norge der alle føler seg inkludert.

ODIN Forvaltning AS

Fjordalléen 16, N-0250 OSLO,
Postboks 1771 Vika, N-0122 OSLO

Telefon: +47 24 00 48 00,
Organisasjonsnummer: 957 486 657

Selskapet er et foretak i
SpareBank 1 - alliansen

odinfond.no